

Kunnanhallitus	§ 70	11.02.2013
Kunnanhallitus	§ 81	25.02.2013
Kunnanvaltuusto	§ 40	04.03.2013

VM162: 6/2011
03.03.2013

Nousiaisten kunnan lausunto kuntarakennelakiluonnoksesta

56/00.01.00/2013

KHALL 11.02.2013 § 70

Asian valmistelija: kunnanjohtaja Juhani Kylämäkilä

Valtiovarainministeriö on 22.11.2012 päivätyllä kirjeellä pyytänyt mm. kunnilta viimeistään 7.3.2013 mennessä lausuntoa kuntarakennelakiluonnoksesta. Kirjeessä todetaan mm. seuraavaa:

"Valtiovarainministerio asetti helmikuussa 2012 kuntarakennelakia valmistelevalle työryhmälle, jonka tehtävänä oli seurata ja arvioida kunta- ja palvelurakenneselvityksestä saatavaa palautetta ja sen pohjalta laatia yhteenveto alue- ja kuulemiskierroksesta sekä tehdä uudistuksen vaikutusarviointi ja laatia tarkennettu esitys uudistuksen kriteereistä ja toteuttamistavoista. Lisäksi työryhmän tuli valmistella luonnos hallituksen esityksestä kuntauudistusta ohjaavaksi rakennelakiksi.

Hallitus linjasi kuntauudistuksen etenemistä iltakoulussaan 5.6.2012 sekä antoi seuraavana päivänä tiedonannon eduskunnalle kuntauudistuksen etenemisestä (VNT 2/2012 vp). Hallitus antoi linjauksissaan määrittelemiensä tarkastelunäkökulmien perusteella tarkempien uudistuksen kriteerien valmistelun rakennelakia valmistelevalle työryhmälle tehtäväksi. Työryhmän valmistelemaat tarkemmat kriteerit vahvistettiin hallinnon ja aluekehityksen ministerityöryhmässä 27.6.2012.

Nyt kyseessä oleva kuntarakennelakiluonnos on valmisteltu hallituksen linjausten pohjalta. Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi nykyistä kuntajakolakia, ja samalla lain nimike muutettaisiin sen sisältöä paremmin kuvaavaksi kuntarakennelakiksi. Lakiin lisättäisiin säännökset kuntien selvitysvelvollisuudesta, selvityspennoista ja niistä poikkeamisesta sekä muutettaisiin kuntien yhdistymisen taloudellista tukea koskevia säännöksiä. Lisäksi ehdotetaan kielilain muuttamista eräiltä osin.

Sosiaali- ja terveystieteellinen ministerityöryhmä on linjannut palvelurakennelakiluonnoksen jatkoa 15.11.2012. Näitä linjauksia koskeva muistio on lausuntopyynnön liitteenä."

Valtiovarainministeriö pyytää lausuntoa lakiluonnoksesta yleisesti sekä erityisesti lausumaan seuraavista kysymyksistä:

1. selvitysvelvollisuudesta, selvityspennoista (ml. poikkeusperusteista) ja selvitysvelvollisuuden sisällöstä;

2. esityksen sisältämistä maaraajoista ja menettelyistä;
3. valtioneuvoston toimivallasta päättää kuntajaon muuttamisesta;
4. yhdistymisavustuksien ehdoista ja määrästä;
5. sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävien turvaamisesta sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakennetta koskevien linjausten mukaisesti.

Oheismateriaali: lausuntopyyntö liitteineen, Vssh:n alueen kunnille 11.2.2013 pidetyssä kuulemis- ja keskustelutilaisuudessa esitetyt kysymykset

Koska sosiaali- ja terveydenhuollon järjestäminen näyttää olevan hyvin keskeinen asia kuntauudistuksessa, selvitetään alempana myös tähän liittyvää valmistelua tarkemmin.

Valtiovarainministeriön lausuntopyynnön jälkeen on 11.1.2013 valmistunut sosiaali- ja terveysministeriön asettaman palvelurakennetyöryhmän loppuraportti, jonka tiivistelmässä todetaan seuraavaa:

"Työryhmä valmisteli keväällä 2012 toimeksiantonsa mukaisesti sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakenteeksi kolme erilaista mallia, jotka on esitelty työryhmän väliraportissa (STM 17:2012). Johtoryhmänä toimiva sosiaali- ja terveystyöryhmä valitsi jatkotyön pohjaksi mallin, jossa kunnat tai sosiaali- ja terveydenhuolto alueet vastaavat laajennetusta perustason palvelujen järjestämisestä mukaan lukien merkittävä osa erikoissairaanhoidon. Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakennemuutoksen tavoitteena on yhdenvertaiset sosiaali- ja terveyspalvelut ja nykyisin riittämättömästi toimivien peruspalvelujen vahvistaminen. Uudessa integroidussa ja kaksitasoisessa palvelurakenteessa olisi nykyiseen verrattuna laajempi sosiaali- ja terveydenhuollon perustaso ja tätä täydentävä sosiaali- ja terveydenhuollon yhteinen erityisvastuutaso. Työryhmä toteaa, että sosiaali- ja terveydenhuollon perustasolla tarvitaan riittävä väestöpohja ja riittäviä tuotantovolyymeja palvelujen laadun ja turvallisuuden takaamiseksi. Palvelujen järjestäjien riittävät väestöpohjat luovat perustan kansallisesti yhdenvertaiselle palvelujärjestelmälle. Työryhmän näkemyksen mukaan sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämiseen riittävän väestöpohjan tulisi olla kantokykytekijöistä riippuen vähintään 50 000 - 100 000. Muita kantokykytekijöitä ovat järjestäjän taloudellinen kestävyys ja vakaus, osaamisen turvaaminen, henkilöstön saatavuus ja riittävyys sekä infrastruktuuri. Työryhmän näkemyksen mukaan perustettavan viiden sosiaali- ja terveydenhuollon erityisvastuualueen tehtäviin kuuluu työnjako-, koordinaatio-, suunnittelu- ja viranomaistehtäviä sekä velvollisuus sopia kansallisesti määritellyistä vaativan erityistason palveluista ja varmistaa näiden palveluiden saatavuus. Erityisvastuualueet tarvitsevat tehtävänsä varten lainsäädäntöön perustuvan toimivallan. Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakennemuutosta jatketaan vuoden 2013 alussa tehtävällä alueellisella selvityksellä. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain valmistelu aloitetaan maaliskuussa 2013."

Em. työryhmän loppuraporttiin liittyy terveyden ja hyvinvoinnin laitok-

sen eriävä mielipide.

Sosiaali- ja terveystieteellinen ministerityöryhmä on 22.11.2012 päättänyt, että Suomen kuntakentän alueellisten eroavuuksien ja erityispiirteiden sekä kielellisten olosuhteiden huomioon ottamiseksi uudistuksen valmistelua täydennetään asettamalla STM:n kansliapäällikön johtama selvityshenkilötyöryhmä.

Selvityshenkilötyöryhmän tehtävänä on yhteistyössä kentän toimijoiden kanssa tukea palvelurakennemuutoksen valmistelua selvittämällä alueellisesti parhaita sosiaali- ja terveydenhuollon ratkaisuja. Ratkaisujen tulee perustua hallitusohjelmaan ja sosiaali- ja terveystieteellisen ministerityöryhmän 15.11.2012 tekemiin linjauksiin erityisesti perus- ja erikoistason palveluiden integraation kannalta. Selvityshenkilöiden tulee selvittää erityisesti seuraavia kysymyksiä

- 1) Miten voidaan saavuttaa riittävä sosiaali- ja terveydenhuollon kantokyky, jotta sosiaali- ja terveystieteellisen ministerityöryhmän linjama palvelurakenne ja -kokonaisuus voidaan toteuttaa?
- 2) Mitä erityispiirteitä (esim. kielellisten oikeuksien toteutumisen turvaamiseksi) alueella tulee tulevassa lainsäädäntötyössä ottaa huomioon?
- 3) Millaiset valmiudet kunnilla arvioidaan olevan muodostaa selvityksen mukainen palvelurakenne?

Selvitystyöryhmän toimeksiannossa todetaan mm.:

"Järjestämisvastuuta koskevien selvitysten perustana tulee olla kunnan tai sosiaali- ja terveydenhuoltoalueen kantokyky. Se koostuu talouden kestävydestä ja vakaudesta, palvelujen järjestämisestä ja omaa palvelutuotantoa koskevan osaamisen varmistamisesta, ammattitaitoisen henkilöstön riittävydestä, kyvystä huolehtia sosiaali- ja terveydenhuollon edellyttämästä infrastruktuurista sekä riittävästä väestöpohjasta. Myös alueelliset piirteet, kuten harva asutus tai kielelliset olosuhteet, tulee ottaa huomioon. Järjestämisvastuuta koskevassa arvioinnissa tulee pyrkiä sellaisiin ratkaisuihin, jotka tukevat hallituksen kuntauudistuksen tavoitteita, kuten kuntarakenteen elinvoimaisuutta, kuntatalouden vakautta ja kestävyttä ja luonnollisiin työssäkäyntialueisiin rakentuvia peruskuntia. Sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävissä tulee turvata myös palvelujen alueellinen ja valtakunnallinen kattavuus ja päällekkäisyyksien välttäminen. Ainakin yksi selvityshenkilöistä keskittyy erityisesti ruotsinkielisten ja kaksikielisten sekä saamenkielisten alueiden erityispiirteisiin. Toimeksiannon määräaika on 28.2.2013."

Kuntauudistuksen valmistelun yhteydessä on järjestetty seuraavat tilaisuudet:

- Turun läntisten kuntien valtuustojen yhteinen koulutustilaisuus kuntarakennelakiluonnoksesta 31.1.2013 Naantalissa
- Turun kaupunkiseudun kuntien ja valtiovarainministeriön asettaman kaupunkiseutujen tuki -työryhmän keskustelutilaisuus Turussa

4.2.2013, osallistujina Nousiaisista kunkin valtuustoryhmän edustaja ja kunnanjohtaja

- Varsinais-Suomen liiton järjestämä maakunnan kuntajohdon neuvottelu 7.2.2013 Turussa, osallistujina hallituksen ja valtuuston puheenjohtajistoa sekä kunnanjohtaja

- STM:n järjestämä (em. alueellinen selvitystyöryhmä) Varsinais-Suomen kuulemis- ja keskustelutilaisuus 11.2.2013 Turussa, osallistujina valtuuston ja hallituksen puheenjohtaja sekä kunnanjohtaja.

Ehdotus

Kunnanhallitus päättää asettaa kunnan lausunnon valmistelua varten työryhmän, johon kuuluvat edustaja kustakin valtuustossa edustettuna olevasta puolueesta sekä kunnanjohtaja ja hallintojohtaja. Työryhmän valmisteleva ehdotus lausunnoksi käsitellään kunnanhallituksessa 25.2.2013 ja edelleen valtuustossa 4.3.2013.

Kunnanhallitus merkitsee tiedokseen 11.2.2013 Vsshp:n alueen kunnille pidetyssä kuulemis- ja keskustelutilaisuudessa esitetyt kysymykset. Kunnanhallituksen asettama työryhmä vastaa kunnanhallituksen valtuuttamana ko. kysymyksiin 15.2.2013 mennessä.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti keskustelun jälkeen.

Kunnanhallitus nimesi ko. työryhmään seuraavat henkilöt:

- Jari Karjalainen, pj (KOK)
- Jouko Heikkilä (KESK)
- Tapani Suvinen (KOK)
- Matti Karjalainen (KESK)
- Reima Sjöroos (VAS)
- Jaana Sankala (SDP)
- Kari Salminen (PS)
- kunnanjohtaja
- hallintojohtaja

Työryhmän kokous sovittiin pidettäväksi to 14.2.2013, klo 16:00.

Lisätietoja päätöksestä antaa:

kunnanjohtaja Juhani Kylämäkilä, p. 044 4355 555

KHALL 25.02.2013 § 81

Asian valmistelija: kunnanjohtaja Juhani Kylämäkilä

Kunnanhallituksen asettama työryhmä on kokoontunut 14.2.2013 ja antanut esityksen kuntarakennelaista annettavaksi vastaukseksi. Lisäksi työryhmä hyväksyi Nousiaisten kunnan vastaukset 11.2.2013 järjestetyssä sote -tilaisuudessa pyydettyihin kysymyksiin. Työryhmän muistio liitteineen on esityslistan oheismateriaalina.

Oheismateriaali: työryhmän muistio liitteineen

Ehdotus

Kunnanhallitus merkitsee työryhmän muistion tiedoksi.

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että se hyväksyy valmistelutyöryhmän esityksen mukaisen Nousiaisten kunnan lausunnon kuntarakennelakiluonnoksesta.

Päätös

Päätettyään asiasta käydyn keskustelun, kunnanhallituksen puheenjohtaja totesi, että Petteri Paananen oli tehnyt seuraavanlaisen moniosaisen muutosehdotuksen koskien Nousiaisten kunnan lausuntoa kuntarakennelakiluonnoksesta. Paananen toi kokouksessa esiin, että ko. muutosehdotus on Kokoomuksen ryhmän yhteinen, mutta Paanasen moniosaista muutosehdotusta ei kunnanhallituksen kokouksessa kannatettu, joten se raukesi kannattamattomana.

Paanasen esittämät muutokset lausuntoon:

- S. 1 (Väestöpohja, III. kappale): Poistetaan seuraava osio ensimmäisestä virkkeestä: " - - Suomen Kuntaliiton vuosittain julkaisemien kuntien talouden kustannusvertailujen mukaan lakisääteiset palvelut pystytään Nousiaisissa tuottamaan pääsääntöisesti keskimääräistä alhaisemmilla yksikkökustannuksilla."
- S. 2 (Väestöpohja, I. kappale): Poistetaan seuraava osio kappaleen puolivälistä: " - - mutta lain valmistelun yhteydessä ei ole missään vaiheessa pystytty esittämään konkreettista talouteen liittyvää vaikuttavuusarviointia."
- S. 3. (Esityksen sisältämät määräajat ja menettelyt, I. kappale): Poistetaan seuraava osio ensimmäisestä virkkeestä: " - - Turun kaupunkiseudun osalta aivan liian lyhyt." ja korvataan se maininnalla " - - erittäin haastava."
- S. 3. (Esityksen sisältämät määräajat ja menettelyt, I. kappale): Muutetaan viimeinen virke kuulumaan seuraavasti: "Nousiaisten kunta pitää tärkeänä, että yhdistymisselvitys ja mahdollinen yhdistymisesitys tehdään 1.12.2014 mennessä."
- S. 3. (Valtioneuvoston toimivalta päättää kuntajaon muuttamisesta): Muutetaan kappale kuulumaan seuraavasti: "Nousiaisten kunta toteaa, että valtion toimivaltaa päättää kuntajaosta ja yhteistyöstä ei tule lähtökohtaisesti lisätä."

Kunnanhallitus hyväksyi pohjaehdotuksen keskustelun jälkeen yksimielisesti.

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että se hyväksyy valmistelutyö-

ryhmän esityksen mukaisen Nousiaisten kunnan lausunnon kuntarakennelakiluonnoksesta.

Lisätietoja päätöksestä antaa:
kunnanjohtaja Juhani Kylämäkilä, p. 044 4355 555

KVALT § 40

Asian valmistelija: kunnanjohtaja Juhani Kylämäkilä

Oheismateriaali: lausuntopyyntö liitteineen, Vsshp:n alueen kunnille 11.2.2013 pidetyssä kuulemis- ja keskustelutilaisuudessa esitetyt kysymykset, työryhmän muistio liitteineen

Ehdotus

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että se hyväksyy valmistelutyöryhmän esityksen mukaisen Nousiaisten kunnan lausunnon kuntarakennelakiluonnoksesta.

Päätös

Päätettyään asiasta käydyn keskustelun, valtuuston puheenjohtaja totesi, että Petteri Paananen oli tehnyt seuraavanlaisen muutosehdotuksen koskien Nousiaisten kunnan lausuntoa kuntarakennelakiluonnoksesta.

- Sivu 1 (Väestöpohja, III. kappale): Poistetaan seuraava osio ensimmäisestä virkkeestä: " - - Suomen Kuntaliiton vuosittain julkaisemien kuntien talouden kustannusvertailujen mukaan lakisääteiset palvelut pystytään Nousiaisissa tuottamaan pääsääntöisesti keskimääräistä alhaisemmilla yksikkökustannuksilla."

- Sivu 2 (Väestöpohja, I. kappale): Poistetaan seuraava osio kappaleen puolivälistä: " - - mutta lain valmistelun yhteydessä ei ole missään vaiheessa pystytty esittämään konkreettista talouteen liittyvää vaikuttavuusarviointia."

- Sivu 3. (Esityksen sisältämät määräajat ja menettelyt, I. kappale): Poistetaan seuraava osio ensimmäisestä virkkeestä: " - - Turun kaupunkiseudun osalta aivan liian lyhyt." ja korvataan se maininnalla " - - erittäin haastava."

- Sivu 3. (Esityksen sisältämät määräajat ja menettelyt, I. kappale): Muutetaan viimeinen virke kuulumaan seuraavasti: "Nousiaisten kunta pitää tärkeänä, että yhdistymisselvitys ja mahdollinen yhdistymisesitys tehdään 1.12.2014 mennessä."

- Sivu 3. (Valtioneuvoston toimivalta päättää kuntajaon muuttamisesta): Muutetaan kappale kuulumaan seuraavasti: "Nousiaisten kunta toteaa, että valtion toimivaltaa päättää kuntajaosta ja yhteistyöstä ei tule lähtökohtaisesti lisätä."

Paanasen muutosehdotusta ei valtuuston kokouksessa kannatettu, joten se raukesi kannattamattomana.

Valtuusto hyväksyi pohjaehdotuksen keskustelun jälkeen yksimielisesti.

Lisätietoja päätöksestä antaa:
hallintojohtaja Juha Rinta-Jouppi, p. 044 4355 500

Otteen oikeaksi todistaa

Nousiaisissa 7 / 3 2013

Pöytäkirjanpitäjä

Jakelu Valtiovarainministeriö

<p>Valitusoikeus ja valitusperusteet</p>	<p>Kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianosainen sekä kunnan jäsen.</p> <p>Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen.</p>						
<p>Valitusviranomainen ja valitusaika</p>	<table border="1"> <tr> <td data-bbox="435 584 1233 752"> <p>Valitusviranomainen, osoite ja postiosoite Turun Hallinto-oikeus Sairashuoneenkatu 2-4 Postiosoite: PL 32, 20101 TURKU</p> </td> <td data-bbox="1233 584 1423 752"> <p>Valitusaika 30 päivää</p> </td> </tr> <tr> <td colspan="2" data-bbox="435 752 1423 880"> <p>Muu muutoksenhakuviranomainen (alustusasiat), osoite ja postiosoite</p> </td> </tr> <tr> <td colspan="2" data-bbox="435 880 1423 994"> <p>Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.</p> </td> </tr> </table>	<p>Valitusviranomainen, osoite ja postiosoite Turun Hallinto-oikeus Sairashuoneenkatu 2-4 Postiosoite: PL 32, 20101 TURKU</p>	<p>Valitusaika 30 päivää</p>	<p>Muu muutoksenhakuviranomainen (alustusasiat), osoite ja postiosoite</p>		<p>Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.</p>	
<p>Valitusviranomainen, osoite ja postiosoite Turun Hallinto-oikeus Sairashuoneenkatu 2-4 Postiosoite: PL 32, 20101 TURKU</p>	<p>Valitusaika 30 päivää</p>						
<p>Muu muutoksenhakuviranomainen (alustusasiat), osoite ja postiosoite</p>							
<p>Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.</p>							
<p>Pöytäkirjan nähtäväksi asettaminen</p>	<p>Pvm 7.3.2013, klo 9:00 – 12:00</p>						
<p>Tiedoksianto asianosaiselle</p>	<p>☒ Lähetetty tiedoksi kirjeellä (kuntalaki 95 §). Asianosainen</p> <p>Annettu postin kuljetettavaksi, pvm / tiedoksiantaja 7.3.2013 <i>Virve Palmu</i></p> <p>☐ Luovutettu asianosaiselle Asianosainen</p> <p>Paikka, pvm ja tiedoksiantajan allekirjoitus Vastaanottajan allekirjoitus</p> <p>☐ Muulla tavoin, miten</p>						
<p>Valituskirja</p>	<p>Valituskirjassa on ilmoitettava:</p> <ul style="list-style-type: none"> - valittajan nimi, ammatti, asuinkunta ja postiosoite - päätös, johon haetaan muutosta - miltä osin päätöksestä valitetaan ja muutos, joka siihen vaaditaan tehtäväksi - muutosvaatimuksen perusteet <p>Valituskirja on valittajan tai valituskirjan muun laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut valituskirjan, siinä on mainittava myös laatijan ammatti, asuinkunta ja postiosoite.</p> <p>Valituskirjaan on liitettävä päätös, josta valitetaan, alkuperäisenä tai viran puolesta oikeaksi todistettuna jäljennöksenä sekä todistus siitä päivästä, josta valitusaika on luettava.</p>						
<p>Valitusasiakirjojen toimittaminen valitusviranomaiselle</p>	<p>Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa valitusviranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen valitusajan päättymistä.</p>						

Selvitysvelvollisuus, selvitysperusteet ja selvitysvelvollisuuden sisältö

Väestöpohja

Lakiluonnoksen mukaan selvitysvelvollisuuteen riittää, jos yksikin seuraavista kolmesta selvitysperusteesta osoittaa selvitysperustetta: väestöpohja, työpaikkaomavaraisuus, työssäkäynti ja yhdyskuntarakenne sekä kunnan taloudellinen tilanne. Kyse on siten selvitykseen pakottavasta lainsäädännöstä, jossa jo pelkän väestövaatimuksen perusteella velvoite Nousiaistenkin osalta syntyy. Kuitenkin lakiluonnoksen perusteluissa todetaan, että selvitysalueella tulisi olla erityisesti sosiaali- ja terveydenhuollon oman palvelutuotannon, matalan kynnyksen palvelujen ja lähipalvelujen kannalta vähintään noin 20 000 asukasta. Lisäksi perusopetuksen laadukkaan ja yhdenvertaisen järjestämisen kannalta alle yksivuotiaiden ikäluokan tulisi olla alueella vähintään noin 50 lasta.

Nousiaisten kunta toteaa, että Maskun, Mynämäen ja Nousiaisten kunnat ovat perustaneet vuoden 2011 alusta lukien perusturvakuntayhtymä Akselin, johon alkuvaiheessa siirrettiin ko. kuntien perusterveydenhuollon ja ikäihmisten palvelukokonaisuudet sekä vuoden 2013 alusta lukien muut sosiaalihuollon palvelut varhaiskasvatusta lukuun ottamatta. Lisäksi perusopetuksen järjestämisen osalta Nousiaisissa täyttyy lakiluonnoksessa mainittu alle yksivuotiaiden ikäluokkaa koskeva määrävaatimus. Edelleen esimerkiksi varhaiskasvatuksessa tehdään seudullisesti hyvä yhteistyötä kuntarajat ylittävien palvelujen tarjonnassa.

Nousiaisten kunta toteaa edelleen, että Suomen Kuntaliiton vuosittain julkaisemien kuntien talouden kustannusvertailujen mukaan lakisääteiset palvelut pystytään Nousiaisissa tuottamaan pääsääntöisesti keskimääräistä alhaisemmilla yksikkökustannuksilla. Kun sosiaali- ja terveydenhuollon osalta 20 000 asukkaan väestöpohjavaatimus palvelujen tuottamisessa em. yhteistoiminta-alueella toteutuu ja perusopetuksen yksivuotiaiden ikäluokka koskeva vähimmäisvaatimus täyttyy ja kun palvelut pystytään tuottamaan lisäksi vertailujen perusteella tehokkaasti, ei lakiluonnoksen 4 c §:n mukaiselle selvitysvaatimukselle Nousiaisten osalta ole perusteita.

Lakiluonnoksen perustelujen mukaan väestöpohjavaatimuksen tarkoituksena on turvata kuntarakenne, joka turvaa palvelujen järjestämisen yhdenvertaisesti koko maassa sekä vahvistaa kuntien edellytyksiä vastata itsenäisesti peruspalvelujen järjestämisestä ja tuottamisesta. Tarkoituksena on lisäksi vahvistaa ja edistää kuntataloudeltaan vakaampien kuntien muodostamista. Näiltä osin Nousiaisten kunta toteaa, että tavoitteet ovat sinänsä perusteltuja, mutta lain valmistelun yhteydessä ei ole missään vaiheessa pystytty esittämään konkreettista talouteen liittyvää vaikuttavuusarviointia. Päinvastoin on todettava, että yhdenvertaisten palvelujen turvaamistavoite saattaa asettaa kuntien taloudelle entistäkin suurempia kustannuspaineita, kun kokemusten mukaan (mm. palo- ja pelastustoimen uudistus) palvelutasosta ja lakisääteisistä palveluista ei kuitenkaan voida tinkiä. Kuntien tehtävien kokonaisarviointi on tässä mielessä aivan keskeinen asia, kun kuntarakennetta arvioidaan.

Työpaikkaomavaraisuus, työssäkäynti ja yhdyskuntarakenne

Nousiaisten kunnan työpaikkaomavaraisuus on 50,6 % (2010) ja pendelöintiaste 37,8 %. Nousiaistenkin lukuihin vaikuttaa erityisesti se, että keskuskaupunkiin pendelöidään myös valtion ja maakunnallisten työpaikkojen vuoksi (esim. TYKS, puolustusvoimat, yliopisto).

Kuntaliitokset eivät vähennä työssäkäyntiliikennettä, koska liitoksen jälkeenkin asuinalueet ja työpaikat sijaitsevat entisillä paikoillaan. Keväällä 2012 kaikkien Turun seudun kuntien hyväksymässä Rakennemalli 2035:ssä on muodostettu yhteinen näkemys siitä, miten maankäyttöä, asumista ja liikennettä yhteen sovitetaan kaupunkiseudulla. Joukkoliikenteen osalta Turun seudulla tehdään tiivistä yhteistyötä.

Kuntarakennelakiluonnoksen perusteluissa todetaan, että vahva työpaikkaomavaraisuusaste kuvaa kunnan elinvoimaisuutta, kilpailukykyä ja kykyä vastata alueen elinkeinotoiminnan kehittämisestä. Nousiaisten kunnan alhaiseen työpaikkaomavaraisuuteen vaikuttaa merkittävästi pk-yrittäjävaltaisuus. Suuri merkitys kunnan elinvoimaisuuteen ja kilpailukykyyn onkin juuri kunnan kyvyllä toimia pienyritysten kanssa. Kuntarakenne ja kuntarajat eivät luo myöskään itsessään uusia työpaikkoja.

Turun kaupunkiseudun rakennemalli 2035 ohjaa osaltaan maakuntakaavoitusta. Rakennemallissa Nousiainen on merkitty ydin-kaupunkialueen lähialueen keskukseksi, joka kasvaa edullisen sijaintinsa vuoksi.

Yhdyskuntarakenteen kehittämisen osalta Turun kaupunkiseudulla tehdään vakiintuneet muodot saanutta hyvää yhteistyötä.

Poikkeaminen

Muutkin kuin lakiluonnoksen 4 f §:ssä mainitut poikkeamisperusteet tulee olla mahdollisia. Vahva peruskunta voi olla myös kunta, joka on riittävän kokoinen, taloudellisesti itsenäinen kunta.

Esityksen sisältämät määräajat ja menettelyt

Lakiluonnoksessa todettu aika yhdistymisselvityksen laatimiselle ja mahdolliselle yhdistymisesitykselle on Turun kaupunkiseudun osalta aivan liian lyhyt. On huomattava, että kaupunkiseudulla on tehty 2000 –luvulla lukuisia määriä kuntaliitoksia, joten asiantuntevaa kokemusta em. arvioinnille on olemassa runsaasti kuntien hallinnossa. Selvitykseen tarvitaan aikaa vähintään 12 kuukautta, jolloin yhdistymisselvitys ja mahdollinen yhdistymisesitys tulisi tehdä 1.12.2014 mennessä.

Yhdistymisesityksissä (6 §) tulisi selvittää myös, miten yhdistymisen vaikuttaa palvelujen tasoon niissä kunnissa, joissa on korkeampi palvelutaso.

Valtioneuvoston toimivalta päättää kuntajaon muuttamisesta

Nousiaisten kunta toteaa, että valtion toimivaltaa päättää kuntajaosta ei tule lisätä.

Yhdistymisavustusten ehdot ja määrä

Yhdistymisavustusten määrän tulee olla selkeästi lakiluonnoksessa esitettyä suuremmat. Liitosten tuomat harmonisointikulut niin palvelujen tasossa kuin palkkojen tasossa tulevat olemaan merkittävästi suurempia kuin esitetyt avustukset.

Sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävien turvaaminen sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakennetta koskevien linjausten mukaisesti

Nousiaisten kunnalla ei ole tässä vaiheessa, valtakunnallisten linjausten puuttuessa, lausuttavaa sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen turvaamisesta. Lausunnon alussa selostetussa Perusturvakuntayhtymä Akselissa täyttyy 23 000 asukkaan väestöllä kuntarakennelakiluonnoksen 4 c §:n 2. kohdassa mainittu asukavaatimus.